

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

— Ustanovitev učiteljskega društva za srez Rab. Dne 6. t. m. je bilo ustanovljeno v Rabu na otoku Rabu sresko učiteljsko društvo rabskega sresa za otoka Rab in Pag. Vse učiteljske izoblike otokov je pristopilo v novoustanovljeno društvo, ki šteje 32 članov. Ta vest je v toliko bolj razveseljiva, ker so videli potrebo stanovske organizacije tudi v onih krajih, kjer je doslej niso hoteli poznati. Kmalu ne bo v vsej državi več sresa, ki ne bi imel svojega učiteljskega društva. Vedno bolj se bližamo času, ko bo vse učiteljske članstvo v jugoslovenskem učiteljskem združenju, kar vsi najiskrenejše želimo.

— Občinske dajatve učitelstva v Romuniji. Vlada je umaknila svoj prvotni projekt, po katerem bi občine morale sodelovati z znanim delom pri vzdrževanju učitelstva v Romuniji. Vsled umaknitve tega projekta je primanjlovala resnemu ministrstvu 1 milijard lejev. Ta primanjkljaj je krit s posojilom pri ministrstvu zdravja 500 milijonov, iz izrednih kreditov je dovoljenih 200 milijonov in 300 milijonov iz splošnega kredita.

— Prebivalstvo Čehoslovaške prištedi letno na obutvi Kč 1.200.000.000. Podjetje Bata je izdalo zanimivo statistiko o prihranku čehoslovaškega prebivalstva na izdatkih za obutve.

Po tej statistiki znaša letna poraba obutve v Čehoslovaški 30 milijonov parov čevljev. Vsled popolne racionalizacije v proizvodnji obutve pri firmi Bata je povprečna cena posameznega para čevljev za 30% nižja, kar znaša za vse prebivalstvo Kč 900.000.000 — letnega prihranka.

Znatne prihranke je opaziti tudi pri popravilu. Po gornji statistiki imajo prebivalci v Čehoslovaški okoli 50.000.000 parov razne obutve, katero popravljajo najmanj dvakrat letno.

Tako je tudi tu novo vpeljana metoda v načinu popraviljanja obutve omogočila, da je povprečna cena za vsako popravilo nižja za Kč 3—, kar znaša skupno vsoto 300.000.000 Kč. Glasom tega znašajo celokupni prihranki prebivalstva Čehoslovaške na obutvi letno Kč 1.200.000.000.

— Milijon lir za šole v Istri. Fašistična vlada je določila vsoto milijon lir za zidanje 5 šolskih poslopij v Istri. Italijanski časopisi podčrtavajo ob tej priliki veliko potrebo italijanskih šol za čim hitrejšo asimilacijo naroda ob vzhodni meji države.

PROSIMO VSE ŠOLE, KI SE NISO PLACALE LEVSTIKOVE PESMARICE »MLADINI«, DA TO ČIMPREJ STORE.

— Poročil se je tov. Božič Adalbert, učitelj v Trbovljah-Vode z gđ. tov. Pavlo Kmetovo, učiteljico v Gančanih. Mlademu, zavednemu in naprednemu paru želimo obilo sreče!

— Lepo solčno stanovanje, oddaljeno 15 minut od Limbuša pri Mariboru, se da v najem oženjenemu učitelju za zmerno najemnino. Ponudbe je poslati g. Lini Robič v Limbušu.

Osebnne zadeve.

—i V V. skupino so napredovali: Barle Konrad, Metlika; Lukman Ivan, Maribor; Mohorčič Ivan, Rače; Mohorčič Božidar, Sv. Peter; Potočnik Alojzij, Ljubljana.

—i Napredovali so: VI. sk.: Ferjančič Antonija, Kalinger Olga — Tržič, Kumer Josipina — Ribnica, Kovačič Oton — Kostivnica, Mayer Julij — Dob, Podobnikar Pavel — Podlipa, Povh Mira — Cerklje, Princič Edvard — Ljubljana, Sardoč Adam — St. Ilj, Strajnar Ida — Ljubljana, Strašek Ivan — Sladka gora, Sepe Ljudmila — Celje, Stevanec Ivan — Domžale, Stojkovič Josip — Moste, Horvatič Andrej — Sv. Duh, Gornik Alojzija — Mozirje, Ferjančič Antonija — Stogovci. VII. sk.: Dolenc Matilda — Planina, Horvat Rudolf — Škofja Loka, Porekar Angela — Maribor, Porenta Viktor — St. Vid, Pivsek Ivan — Ljubljana, Predan Zvonko — Majšperk, Pleskovič Ilka — Trbovlje-Vode, Pahor Marija — Skarčana, Pahor Gvidon — Skarčana, Sežun Marija — D. M. v Polju, Stiene Serafina — Sostro, Gande Pavla — Novo mesto, Haberman Franc — Maribor, Menhart Alojz — Topolšica, Kuntarič Jožica — Dožga vas, Kalan Franja — Besnica, Menard Viljem — Novo mesto, Mlekuz Vekoslav — Ljubljana. VIII. sk.: Kramer Magdalena — Sv. Marjeta, Medic Stefanija — Pušcava, Mihelič Hilda — Toplice, Setina Marija — Trbovlje, Setine Marija — Sv. Pavel, Taufer Vida — Stična, Prhavec Josipina — Rakeč, Šarec Terezija — Ribnica, Tomažev Matija — Sv. Tomaž, Bizjan Franc — Tržič. IX. sk.: Mahkota Milan — Hrastnik.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V avgustu 1931. je razposlala uprava U. S. vsem članom tiskovino »pristopnica« s prošnjo, da jo vsak izpolni in podpisano vrne Učit. Samopomoči v Ljubljano. Večina je tej prošnji ugodila. Kakih 250 do 300 članov pa ni vrnilo podpisanih pristopnic. Zadržni zakon zahteva, da vsak zadržnik predloži lastno-ročno podpisano pristopnico, ki jo hrani zadržna uprava. Vsem članom, katerih pristopnice uprava U. S. nima tu, se v teh dneh razpošiljajo tiskovine v podpis. Uprava Vas prosi, da jih takoj izpolnite, podpišete in

vrnete Učit. Samopomoči reg. zadrugi v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

BOLNIŠKO ZAVAROVANJE.

Nujno in neodložljivo je, da pričnemo s sistematsko akcijo ustanovitve sklada bolniškega zavarovanja. Pri eni kot drugi priliki se vedno znova in znova kaže potreba, da ustanovimo nekaj, s čimer bi se člani lahko okoristili že za življenja, ne samo po smrti.

Casi so taki, da nas silijo sami, da pristopimo z zaviranimi rokavi k delu. Mislim, da se bo našlo izmed 3000 članov 5 oseb, ki bodo znale prijeti stvar pri pravem koncu ter jo izvesti do prepotrebne delovanja.

Ozrmo se samo malo okoli sebe. Društva z neprimerno manj člani kot jih ima naša sekcija, so mogla izvesti bolniško zavarovanje. Seveda treba bo žrtvovati nekaj dela in truda, toda to delo in trud se bosta stotero vračala.

Zavarovanje bi moralo biti čim popolnejše in obsega bi moralo vse oziroma čim več članstva s svojci vred. Seveda začetek je težak. Vsa akcija bo slonela mnogo na zaupanju in tovarištvu članstva, ker to je predpogoj uspeha in čim popolnejšega zavarovanja. Z izgovorom, sem zdrav in še svoj živ dan nisem potreboval zdravnika, je malo ali nič povedano.

Učiteljsvo je po svoji službi primorano prebiti brezštevilno nehijskih neprimlik. Ravno radi teh higijskih težkoč plačuje tečaj davek na zdravju in na svoji delovni sposobnosti na oltar narodne prosvete. Poklicano bi bilo, da med prvimi ustanovi tako prepotrebno bolniško zavarovanje. Vidimo pa, da je zadnje! Kje je vzrok? So mnogi vzroki. Razglabljanje istih pa bi nas privedlo predaleč.

Je pa in ostane, kar še ni, se lahko že zgodi in zgoditi se mora. Nujnost nas sili, da se ustanovi bolniško zavarovanje.

Imamo »Učiteljsko Samopomoč«. To je zadruga. Je pa ta zadruga bolj pogrebno društvo (izredno brez osti). Vsaka stvar ima svoj pomen in »Samopomoč« ga ima, o tem ni govora. A odkrito povedano, ni privlačna za mlade ljudi, komaj začne živeti, pa naj že misli na smrt. Tukaj mora biti vmesna postaja in to je bolniško zavarovanje. Bolezen še ni smrt, a je vseeno mnogokrat hujše zlo kot smrt sama. Marsikateri izmed tovarišev in tovarišic je pobrala bela žena, ker ni imel sredstev, da bi o pravem času mogel zaustaviti kati bolezen.

Res je, da imamo silne izdatke na vse strani. So pa vmes izdatki, ki so mnogokrat brez haska, ali pa plačani s črno nevaležnostjo.

Mnogo nas je. In kjer je množica, disciplinirana in čuteča tovarišico, se more izvršiti ustanova, ki bi donosala posredno korist vsakemu posamezniku. Izvršiti se da z malo žrtvijo, korist pa bi bila neprecenljiva.

Pomagaj si sam in pomagali ti bodo tudi drugi. A. O.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev. Člani in članice! Kdor želi note, naj takoj sporoči! Odbor.

Šolski radio.

—r Program za XXIV. teden. V torek 26. aprila bo predavala gđ. Marija Kmetova: Kako se odpravljaj v šolo. I.—II. — V petek 29. aprila bo oddaja dialoga: Grad Ozelj nad Kulpo, Zrinjsko-Frankopanski muzej, Viktor Pirnat I.—III.

—r Esperantska predavanja v našem radiu. Kakor znano, se vrše v našem radiu redno vsak teden ob nedeljah zjutraj esperantska predavanja. Ta predavanja vzbujajo ne samo med našimi esperantisti, ampak tudi v inozemstvu mnogo pozornosti, kar iskreno pozdravljamo. Naša postaja, pa tudi ime naroda, katerega glasnik je radio, s tem pridobita na ugledu v inozemstvu. Esperantsko gibanje je pojav, mimo katerega danes že ni več mogoče. Pri pripravah mirovne miselnosti je esperanto v širokem svetu neprecenljivega pomena.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev:

Vabila:

— JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOVENJGRADCU zboruje skupno s šoštanjskim društvom v soboto 30. aprila ob 10. uri v Šoštanju. Glavni točki dnevnega reda sta predavanje g. direktorja dr. Lončarja: Teorija in praksa moderne šole in važno situacijsko poročilo, ki ga bo podal predsednik sekcije tov. Ivan Dimnik. — Radi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU ima skupno zborovanje s slovenjgradskim učiteljskim društvom v soboto 30. aprila ob 10. uri v Šoštanju. Glavni točki dnevnega reda sta predavanje g. direktorja dr. Lončarja: »Teorija in praksa moderne šole« in važno situacijsko poročilo, ki ga bo podal predsednik sekcije tov. Ivan Dimnik. Polnoštevilno udeležbo pričakuje odbor.

Poročila:

UČITELJSTVO JUU SRESKIH DRUŠTEV Maribor-mesto, Maribor-levi breg, Maribor-desni breg, Sv. Lenart v Slov. goricah in Slov. Bistrica, zbrano na skupnem zborovanju v Mariboru

dne 16. aprila t. l., stavi sledeče

RESOLUCIJE:

1. Z ozirom na odtegljaj draginskih doklad 1. aprila ugotavljamo, da prejemki že pred 1. aprilom niso bili primerni izdatkom za življenjske potrebe. — Z odtegljaji 1. aprila pa je ogrožena eksistenca učitelstva in njihovih družin. To dejstvo vpliva tudi kvarno na naše poklicno delo v šoli in izven nje. Pravilno bi bilo, da bi se prej ali vsaj istočasno z znižanjem prejemkov znižale vse življenjske potrebe. To se pa ni zgodilo, ker je cena stanovanj in industrijskih izdelkov ostala neizpremenjena.

2. Ze prejšnji prejemki niso zadostovali, vsled česar je uradništvo (učiteljsvo) bilo primorano, delati dolgove, katerih pa pri sedanjih znižanih prejemkih ne bo moglo več poravnati. Državna uprava naj razmisli o razdolžitvi uradniškega stanu, dokler se pa to ne zgodi, naj uvede za vse uradniške dolgove moratorij.

3. S 1. aprilom naj se izvaja novi finančni zakon, s katerim je ukinjeno odtegotovanje stanarine od države. Ze odtegnjeni znesek za mesec april naj se vrne!

4. Razen tega naj se po našem specialnem šolskem zakonu zjamčena in zakonita stanarina od občin izplačuje potom banske uprave za ostalimi rednimi mesečnimi prejemki.

5. Šolskim upraviteljem se naj da za upraviteljske posle posebna upraviteljska doklada.

6. Učitelji-pripravniki imajo po novi redukciji plač tako minimalne prejemke, da je ogrožena njihova življenjska eksistenca, ker sedanja plača ne zadostuje za hrano in stanovanje. Docela pa je izključeno vsako vpekljavanje in udejstvovanje v izvenšolsko delo, kakor tudi onemogočena za nje potrebna samoizobrazba.

7. Vsled tega je tudi izključeno, da bi zmogli honorarje za praktični izpit. Zato naj ukinitev honorarja ostane v veljavi.

8. Draginski razredi so neutemeljeni, kajti draginja je povsod enaka. Na deželi se radi oddaljenosti od prometa podražijo življenjske potrebe, zdravljenje, šolanje dečec itd.; v mestih pa so visoke stanarine. Vsi kraji naj se glede draginskih razredov izenačijo.

9. Učiteljsvo je doslej rade volje vršilo poleg težavnega in odgovornega poklicnega dela v šoli tudi izvenšolsko delo v prid naroda in države, dasi je bilo to delo združeno z občutnimi gmotnimi žrtvami. Pri sedanjem gmotnem položaju pa bo prisiljeno opustiti vse izvenšolsko delo, ki je spojeno z gmotnimi žrtvami, kar naj upoštevajo tudi šolske oblasti.

10. Prav tako nam je postalo nemogoče še nadalje vzdrževati razne časopise, revije in knjige raznih družb, ako ostanejo pri sedanjih naračninah.

11. Šolsko upravo prosimo, da poenostavi sedanje komplicirano in razmeroma jako drago poslovanje. Isto naj bo pregledno, kar bo olajšalo delo učiteljsvu in upravi sami.

12. Šolska oblast naj vrača originalne priloge sama brez posebnih kolkovanih prošenj.

13. Redne letne statistike naj končno veljavno sestavijo strokovnjaki prosvetnih uprav. Sestavljene naj bodo pregledno, enostavno, praktično in kratko.

14. V svrhu štednje naj bo »Prosvetni Glasnik« obvezen samo za sreska načelstva.

15. Radi nastalih zmed pri nastavljanju, ko so na posameznih šolah mesta nezasedena, na drugih pa je učiteljsvo nadštevilno oz. nepotrebno, se naj upoštevajo pri banski upravi samo predlogi sreskih nadzornikov in pri ministrstvu le predlogi banske uprave. Zato se naj upoštevajo le prošnje, ki prihajajo strogo po službenem pötu, kakor je to samo ministrstvo že ponovno strogo zahtevalo.

16. V interesu poklicnega in izvenšolskega dela učitelstva je, da se mu prizna stalnost in zopet uvede avtomatično napredovanje.

17. Učiteljsvo, nameščeno več kot leto dni, še vedno nima dekretov.

18. Vsa razpoložljiva mesta se naj razpišejo.

19. Učitelji s 35 službenimi leti se naj brez ozira na starost pomaknejo v V. skupino in upokoje brez zdravniške preiskave, če so dani drugi pogoji.

20. Vkljub ponovnim predstavkam se še vedno dogajajo slučaj, da so upokojenci po upokojitvi več mesecev brez vsakih prejemkov. Naj se že vendar izvaja tudi v tem pogledu paragraf, s katerim je predpisan 1 mesečni rok za reševanje vlog. Upokojitve se naj izvrše na podlagi uradnega U. službenskega lista brez mnogobrojnih prilog.

21. Z ozirom na sedanje razmere in stotine brezposelnega učiteljskega naraščaja, naj se upokoje oziroma prejmejo odpravnino one učiteljice, ki so poročene s privatniki in so njihovi možje v dovolj ugodnem socialnem položaju.

22. V pisarnah sreskih šolskih nadzornikov so na mestu le učitelji kot strokovni poznavatelji šolskega ustroja.

23. Za kvarno smatramo, da se črtajo neobhodno potrebne postavke v proračunih šolskih odborov, ki jih lokalni faktori kakor krajevni šolski odbori in občine sami smatrajo za najbolj nujno potrebne.

24. Skrajna potreba je, da čim prej izide pravilnik k šolskemu zakonu, da se bo šolstvo enotno upravljalo brez motenj in napadnih tolmačenj.

25. V zakonu o zadrukah državnih uslužbencev, objavljenem v »Službenem listu« Dravske banovine z dne 17. februarja 1932., se naj ukine točka 4. glede odtegotovanja mesečnih prejemkov po 10 oziroma 5 Din.

26. Ze odtegnjeni zneski po 360 Din se naj učiteljsvu vrnejo.

27. Radi bede, ki je nastala vsled znižanja rednih prejemkov, naj odpadejo uradne konference v breme učitelstva.

28. Kot obmejna učiteljska društva opozarjamo, da posvečajo vse oblasti večjo pozornost obmejnemu šolstvu. Ugotavljamo, da manjka sedaj v 13 obmejnih šolah brez Prekmurja 17 učnih oseb. Na mejah je treba vzornih učiteljev, kateri se naj nagrade za njih naporno delo. Nikakor pa niso obmejne šole prikladna mesta za kazenska nameščenja, ker s tem trpi ugled države same in razvoj šolstva.

29. Monopol na šolske zvezke se naj ukine, ker ni v prospeh našega šolstva in ne v smislu štednje.

30. Sedanji položaj našega stanu zahteva, da se vse učiteljsvo strne okrog svoje stanovske organizacije.

31. Učiteljsvo naj v doseg zboljšanja gmotnega položaja išče stikov in sodelovanja z ostalimi stanovskimi organizacijami državnih uslužbencev.

32. Uprava naše organizacije naj gleda v teh izrednih razmerah, da se bo po možnosti znižal tudi organizacijski davek, a da pri tem ne trpi preveč naša stanovska organizacija. Omeji se naj n. pr. izdajanje »Učiteljskega Tovariša« in »Popotnika«.

33. Izostanejo naj tudi izredne publikacije »Mladinske Matice«, saj starši komaj zmorejo prispevke za »Naš rod«.

34. Pozdravljamo ustanovitev Učiteljskega gospodarskega sveta, kateri je baš v tem trenutku silno potreben, ko je treba strniti vse gospodarske moči in okrepiti in obstoj našega stanovskega pokreta. Pričakujemo od sveta uspešnega dela za osamosvojitve in boljše bodočnosti našega stanu.

35. Vzradošeni smo, da je uspelo »Učiteljskemu domu v Mariboru« kupiti primerno poslopje za svoj dom. To je uspeh 10-letnega smotrenega, vztrajnega in požrtvovalnega dela in neumornega prizadevanja predsednika tov. Hrena in blaginika tov. Kožuha, ki sta vseh 10 let nesebično zbirala zrna v prid domu.

36. Apeliramo na vse učiteljsvo, da se v sedanjih resnih in težkih časih zaveda svoje moči in pokaže stanovsko solidarnost s tem, da se oklene in podpira z vsemi sredstvi svoje stanovsko-gospodarske institucije.

+ ZBOROVANJE JUU, SRESKEGA DRUŠTVA V KRANJU dne 8. marca t. l.

Uvodoma je podal tov. predsednik načelno stališče, ki ga morajo zastopati društveni funkcionarji pri svojem delu. Nato je predaval prof. Sever o razvoju in namenu društva »Probuje«. Namen tega društva je v prvi vrsti ohranitev in širjenje narodne umetnosti. Zaradi tega hoče po zgledu razstave, ki jo je priredila lanske leto osnovna šola v Cerkljah, organizirati slične razstave tudi po drugih krajih. V debati, ki je sledila predavanju, je učiteljsvo obljubilo, da bo to stremljenje »Probuje« rado podpiralo in pri njem sodelovalo.

Za delitev društva je bilo izvršeno ponovno glasovanje. Glasovanja se je udeležilo 42 članov (ic). Za delitev je glasovalo 14 članov (ic), t. j. 34%, proti delitvi pa 28 članov (članice), t. j. 66%. Obenem so prijavili vstop v kranjsko učiteljsko društvo, ki ostane tudi za naprej neokrnjeno, 4 člani. Sprejet pa je bil sledeči sklep: Ob priliki zborovanja lahko učiteljsvo škojloškega sodnega okraja obravnava svoje interne zadeve posebej.

Dalje je društvo obravnavalo uradne zadeve, ki so bile na dnevnem redu že pri prejšnjem zborovanju. V debato so večkrat posegli navzoči vladni svetnik dr. Ogrin, sreski šolski nadzornik tov. Rus in tov. Lapajne. S sklepom, ki je bil sprejet, bodo zlasti zadovoljni šolski upravitelji.

O položaju je govoril tov. tajnik. Na njegov predlog sta bila sprejeta naslednja sklepa:

1. Sekcijo prosimo, da zastavi vse sile, da se prejemki pripravnikom, ki so itak že minimalni, ne zmanjšajo.

2. Sekcijo prosimo, da prepreči za učiteljsvo kategorizacijo odtegljave, ker je dokazano, da je življenje izven mest v marsičem dražje kot v mestih.

Jos. Lapajne, predsednik; V. Rupret, tajnik.

Damski modni atelje

Jov. Potočnik — Ljubljana, sedaj Šmartinska cesta št. 24

(kavarna »Viadukt«), izdeluje damsko garderobo po najnovejših inozemskih jurnah. Kostumi — plašči — specialno krojaško delo. — Izdeluje tudi kroje po meri. — Zunanji po sliki in meri poštovno.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!